

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Drei Vorlesungen in Rom - Cod. Ettenheim-Münster 196

Lugo, Juan

[S.l.], 1632-1633

Sectio VI.

[urn:nbn:de:bsz:31-116360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116360)

trahant in dicitur in iuribus in Regem, sed in offendit Regem in iuribus
 mehas quas profert in civem. sic qui ignoraret Deum si at in iuribus
 in Deum huius offendit Deum eo gradu offensionis quo alij qui scienter
 offenderet Deum, coeterum ratione culpa quam committit contra proprium
 Deum dicitur Deo et offendit Deum supremum Principem cui omnia sub-
 ditiorum debentur dupliciter.

Præter de peccatum Theologicæ in iuribus et violas
 legis divinae, si p. a. violas legem qui oio ignorat legem & homicidium
 eius qui oio invincibiliter ignoraret Deum in peccatum theologi-
 cum. Et dicitur: ma. e violas, scilicet legis divinae cognita nego maiorem,
 e violas maioris quatenus violas scilicet regulam rationis cognitam qua e
 participas legis divinae concedit, e hoc modo violaret legem Dei ille etiam
 qui ignoraret Deum, abstrahendo nunc an sit vel si sit possibilis de facto
 ea ignorantia in huius operante male moraliter, e hoc q. de primo dubio.

De 210. a. dubio: an scilicet homicidium illud in exis-
 tente Deo vel contra de oio q. dimode ignorantia invincibili Dei habent
 tantam malitiam per quam est peccatum mortale, scilicet ex oppositione
 ad regulam rationis proponente illam malitiam obiectivam sicut in lemdixi
 late in disputate q. de veritate sectione quinta e b. ubi notari eo
 casu futuram quidem culpam gravem mortalem Philosophicè, si in peccatum
 mortale, videtur ibi dicta ne veram regere ea legamus.

SECTIO VI

Utrum actus bonus possit esse malus,
 vel e contra.

Non quærimus nunc: quia idem actus potest simul esse bonus e malus, an
 ille actus qui nunc e bonus potest esse malus, e contra ille qui nunc
 e malus potest fieri bonus. supponimus. a. imo aliquos esse actus bonos
 si solum in patria sed etiam in via, q. impie negarunt Lutherus, alijque,
 e alij huius temporis sectarii, docentes oia opera iusti esse bona sua pec-
 cata mortalia huius ex misericordia Dei per Christum illis si impentur,
 contra quem errorem videtur p. Behammng. lib. q. de iudificatione cap. j.
 e jo. e Valencia in scienti disp. q. j. p. n. 5.

Suppono 2o ex dictis sectione precedenti bonitatem mor-
 lem formalem esse illam qua se tenet ex parte actus, declarata e bonitate
 obiectiva faculae illiusque bonitatem formalem ipsius actus, ille quippe actus
 e bonus qui tendit ad obiectum bonum seu proportionans ad maius obiectum
 e dignum affectu non rationali, nec aliunde huius in se malitiam per aliquam
 circumstantiam, ille. a. actus e malus scilicet qui vel tendit in obiectum malum
 obiectivè,

obiectum vel vitatur rōe alieij circūstantia, quo supponit
ingruunt; an illa acty, qui nunc ē boni fōaliter v: q: pōt ēe mali
fōaliter vel e contra.

Pro quo supponendum 3tes bonitatem fōalem ēe duplicem
scilicet intrinsecam, & extrinsecam. bonitas fōalis extrinseca dicit
quam participat vng acty denominatiue ab alio a quo caatur. ita acty
exterior elemosyne ē boni bonitate fōali extrinseca quatenus denomi-
natur a voluntate bona & honesta qua ex p^{re} honesto imperat illam acti-
onem externam, dicitur a. illa bonitas extrinseca actui exteriori, qd
tota illa bonitas ē in voluntate imperante, & rōe acty exteriori additur
aliqua noua bonitas vel magis meritum, sed solum denominatur actio
exterior bona a bonitate nri extrinseca qua pcedat in voluntate bona.
Eodem modo inter ipsos actus internos dantur aliqui boni bonitate ex-
trinseca quatenus imperantur ab alio actu bono, v: q: actus fōali d bonis
& honestis denominatiue a voluntate pia affectionis a qua imperatur.
Item acty studendi ē boni denominatiue a bonitate voluntatis impe-
rantis studium & applicantis illud ad studendum, ex bono fine. Imo
inter ipsos acty voluntatis sūt aliqui boni hoc quod bonitates extrinseca
quatenus imperantur vel oriuntur ab alijs actibus bonis, talis ē acty temper-
rantia interius imperata ab actu charitatis, nri c. si colam bonitatem
intrinsecam temperantem sed aliam extrinsecam charitatis qua ē in
actu imperante. bonitas a. intrinseca ē quam actus nri ab alio actu
in quo imārit ea bonitas sed a seipso immediate, sicut acty dilectionis
Dei seipso ē fōaliter boni licet nri imperetur ab alio actu bono. appellat
a. ea bonitas intrinseca, nri qd nri estualis actui vel aliquis modus in-
trinsecus in ipso, tam ē. supra diximus moralitatem nri ēe pccatum cōti-
ae. vel intrinsecum adaguate di actui bono, sed appellatur intrinseca,
qd ē saltem partialiter intrinseca & proueniens fōaliter ab ipsa pccatio-
ne illis acty ante quem nri datur talis bonitas, quare illi actui comparat
immediate, ea bonitas ad differentiam acty exteriori vel imperati, cui
bonitas nri conuenit immediate sed mediate ē vno extrinseca, cum ante
pccationem illis acty pcedat iam tota ea bonitas tam in actu interno ē
imperante. de malitia item fōali intrinseca & extrinseca eodem modo
pceditur ē sicut de bonitate, nam homicidium externum ē malum
fōaliter malitia extrinseca & denominatiue solum a voluntate im-
pccata occidendi, que voluntas ē fōaliter mala immediate, quare homi-
cidium externum nullam addit nouam malitiam nec nouum demeri-
tum super malitiam & demeritum voluntatis interna, ita ubi nri ē
noua libertas, nri ē nri noua malitia & nouum demeritum, acty a.
exterior nullam hri libertatem nouam sed necessario consequitur pccata
voluntate

voluntate interna quantum e ex parte ipsius operantis.

¶ Iis ergo suppositis si sermo sit de bonitate e malitia extrinseca, res conueniunt in hoc qd idem actus externus qui nunc e bonus extrinsece pot e malus e e contra, nam chemomyra v. p. externa qua nunc datur ex affectu misericordie potuisset dari ex affectu vana glorie vel superbie e. c. tota ergo difficultas e de actu interno voluntatis, de quo quidam vtiliter negant vllum actum internum bonum potuisse e malum, alij conuadunt de actibus voluntatis imperatis quibus bonitas vel malitia extrinseca prouenit ab actu imperante, negant vrrq de actibus n imperatis. alij conuadunt de utriusq quamuis n de vtriusq, alij tenent belouent de vtriusq ppe fieri de bono n bonum e de malo n malum, licet n ois actus pot fieri de bono, malo, vel de malo bonus.

Dico primo. aliqui vt actus eligendi adeo boni vt n potuerint e mali malitia spiali intrinseca, e alij vt adeo mali vt n potuerint e boni bonitate spiali intrinseca. hanc e cois e cam docet S. Iasques sup. 20 num. 12. e alij multi quos refert e sequitur S. Iasques tract. 7. disp. 3. sect. 12. sectio 5. Ibi. a. jma. pars in actu dilectionis Dei super oia hunc e. repugnat qd est malus tantum malitia grauis, nam licet aliqui velint ppe e malum ex malitia, si aliquis v. p. exerceret eum actum absq necessitate eo tempore quo noceret sibi ad salutem, vel impediret alius opus qd tunc ex officio debeat facere sub culpa veniali, nemo tn dicit ppe e malum mortaliter, nam eo ipso n e dilectio Dei super oia hunc e. repugnat e simul cum offensa actu ali graui e viderem Dei. vno si dilectio epta fectissima qua aliquis vult placere Deo in oibz e nullo modo etiam licet ei displicere, n pot hui actus e malus etiam venialiter perse loquendo, qd n pot hui actus exerceri nunc quando sub culpa veniali debeat exerceri, nam e. repugnet vno ois qd e n displicere Deo etiam venialiter. vixi qd. hui loquendo vt prouidam a ca pcedente: an per accidens pot e ille actus rade ignorans in hoie ad iudicium tempus ignorante displicere. Res culpa omittendi sui muneris qd per exercituum illius actus impeditur. coeterum de actu extrinseco oem prout quatuor in oicatu potmy adhibere exemplum in eo actu quo aliquis iurat: volo n admittere vllam culpam vel aliquid vllio modo contra dictamen proprie consue, hui sane actus in nullo casu pot e malus, qd si aliquando n pot licite exerceri qd aliqua impedimento extrinseca iam tunc n pot physice e talis actus, alioquin si est, vellet hoo simul duo contradictoria, scilicet nihil facere vna scilicet, e tn exercere illum actum eo tempore vna vltiam id prohibentem.

¶ Da etiam xhois pars pta in actu oij Dei qui nunquam

pot e

potest esse bonus, nam licet darentur pro aliquo breui tempore in eo errore
 verarij ut existimaret debere. Non in odio haberi, sed quia ille actus dicitur diu-
 rus ad eo quem nunc habet, quia ille tenderet sub motu honestatis tunc appa-
 rentis, sub quo motus non tendit nunc, quare hic actus dicitur qui nunc dicitur
 nunquam potuit esse honestus et bonus. idem dicendum est de hoc actu volo agere
 contra rationem et contra conscientiam, huius est actus repugnat uti potest has cum tendat
 in ipsam inhonestatem prout inhonestas est. de his hoc ipsum procedit in
 obitu qui ut scilicet magis ex obitu, nunquam est potest esse bonus, quia ad hoc ut
 est bonus debet tendere in honestum quia honestum est, ut in praecedentibus
 hoc autem non potest habere hic actus qui nunc non tendit in honestum quia honestum
 est, alioquin nunc non esset inhonestus ex obitu. Sed vel deberet esse alia tenden-
 tia et per consequens alius actus, vel nunc sit tendentiam in honestum quia
 honestum est, cuius contrarium supponitur.

Dico 2do. nullus actus bonus potuit deum esse magis ex
 obitu, nec ullus actus magis ex obitu potuit esse bonus. haec est ratio inter recentio-
 res, ex antiquioribus vero tribuitur Conrado, Bagreolo, Ferrariensi, Gabri-
 eli, Richardo, Almaino, quos refert et sequitur. Et or. tom. j. lib. 2. cap. 9.
 q. j. d. 2. e. cap. 3. q. 4. et 5. ratio vero potest: quia, ut modo dicebam, omnis actus bonus
 debet tendere in bonum quia bonum, si ut amor, si vero ut fuga debet fugere
 malum quia malum est aut quia inhonestum est, haec est differentia inter actum
 bonum et malum, quod actus potest esse magis licet non tendat in obitu quia malum est
 nam qui coenat in die ieiunij non vult coenam quia prohibita est sed quia delectabi-
 lis est bona, at vero actus bonus debet tendere in bonum quia bonum est, si est est castus
 qui fugit lasciviam et avaritiam, nec est misericors qui dicit de moyse
 quia vanam gloriam, sed qui mouetur ab honestate carum virtutum.
 igitur ergo actus bonus. Ergo semper est actus alius virtuti debet ten-
 dere in honestum quia honestatem ipsam, ex hoc autem fit illud actum nun-
 quam potest esse malum ex obitu, quia hic actus motus non potest tendere in idem
 obitu tendentia est in obitu est et huius actus. Et quomodo hic actus manet
 idem semper tendit in eleemosynam quia honestatem eleemosynae. Et non potest esse
 malus ex obitu. potest consequi: quia honestas eleemosynae non potest esse mala, sed hic
 actus non potest unquam habere aliud obitu nisi honestatem eleemosynae et
 nunquam potest habere obitu malum. ex quo etiam potest 2da pars rethorice
 scilicet nullum actum malum ex obitu potest fieri bonum, quia in obitu illud
 erat malum et non habebat honestatem obiectivam. Et si postea actus fertur
 in honestatem obiectivam iam fertur in aliquo ex parte obitu in praesentia
 non ferbatur, et per consequens erit alius actus, vel non manet idem actus
 debet manere eadem tendentia ad idem obitu ex parte obitu.

Dico: ponamus hominem comedentem carnes in die ieiunij
 cum ignorantia prohibitionis, ille actus est bonus obitu ex virtute benignitatis,
 vult est.

vult e. comedere qd substantiam corporis, adueniat tunc memoria
prohibitionis, confirmatur, tñ idem actus ex eodem motivo, iam ille actus
erit malus, qd adhuc ^{1077a} est malus n̄ requiritur qd volitio h̄at pro ob-
iactam prohibitionem, sufficit sc̄ia illiḡ ē p̄seuerantia volitionis
tendentis in idem obiectum prius. Sed contra, qd si ille prior erat actus
temperantia & habebat pro motivo honestatem temperantia & vo-
lebat illam comeditionem qd bona & honesta erat, sed postquam con-
de prohibitionem iam n̄ apparet ulterius illa comeditio honesta & bona
sed mala & inhonesta & n̄ est adhuc velle comeditionem qd bona & ho-
nesta est.

Dices adhuc manet illa comeditione honesta & bona secun-
dum se licet sit mala per accidens qd prohibitionem & p̄t adhuc perse-
uerare idem actus tendens ad honestatem quam h̄t illud obiectum secundum
se. Sed contra, qd ut aliquis actus sit honestus n̄ sufficit tendere
in honestatem utcumq̄ quam obiectum h̄at secundum se, sed debet tendere
ad honestatem quam h̄t hic & nunc in his circumstantiis, alioquin
dicit aliquis voluntatem suam ad aliter tendere ad obiectum honestum secun-
dum se sc̄ilicet ad honestatem procreantem prolem secundum se, licet hic
& nunc per accidens illud obiectum sit inhonestum eo qd sit vxor aliena,
item voluntatem crapula tendentem ad obiectum honestum secundum se sc̄ilicet
ad substantiam corporis quod de se ē honesta, licet hic & nunc hanc comes-
tio sit inhonesta & c. quia oia s̄t absurda. fatentur enim esse actum tem-
perantia quando honestus ē debere tendere ad cibum qd honesta rem
quam h̄t & nunc. It̄, n̄ p̄t honestatem quam alias p̄t habere, honesta-
tas a. quam h̄t & nunc h̄t melius necessario carentiam tobis prohibiti-
onis seu malitia obiectiva, nam bonum & honestum debet ē ex integra
causa, sicut malum ex quocunq̄ defectu & adueniente prohibitione
iam n̄ manet eum illa comeditione honesta obiectiva quae erat motuum
prioris actus.

Confirmatur: qd nemo dixerit ē actum misericordiae
se potius impetatis comburere imagines Ch̄i & sanctorum ad calefaci-
endum pariter in hyeme, nam licet fouere pariter & eadem se sit bonum
& honestum sic tñ h̄t & nunc cum tanta veneratione sanctorum & honestu-
tum & bonitas obiectum secundum se n̄ sufficit ad actum in talis nisi prout con-
iungitur cum carentia ois inhonestatis ē malitia. Ita a. a priori ē qd
honestas quam obiectum in aliis circumstantiis haberet, n̄ p̄t molere ad eugen-
dum illud in his circumstantiis quibus n̄ h̄t honestatem sed inhonestatem,
sicut virtus quam aliqua medicina h̄t respectu alterius h̄t aliud
dispositi n̄ mouet ad retinendam eam in aliis circumstantiis in quibus
p̄t nocere quam proderit & honestas obiectum secundum se sit prout
ē secundum

quod ab his circumstantiis n̄ facit ob̄iectum amabilem, hinc e nunc, quare
 ut hic e nunc honeste ametur debet amari p̄ honestatem quam hic e
 nunc p̄ habere. conuenimus ergo in eo casu quo quis ex motu
 temperantia comedit carne de ore oīo cessare ab eo actu ubi primum
 adert prohibitionem qd̄ si ulterius comedat n̄ est iam eandem actum,
 sed alium qui h̄t alius motiuum diuersum scilicet delectationem vel res-
 tentiam corporis n̄ honestam sed inhonestam vel p̄sistentem ab honesta
 e inhonestas.

Dico 3tio. aliquis actus voluntatis qui e bonus ex ob̄iecto
 potuisset e aliunde malo malitia foali, immoderata, e contra aliquis
 actus malus n̄ ex ob̄iecto potuisset e simpliciter bonus. in hac re conue-
 nit cum P. Vazquez ubi supra, sapientia disp. 2. q. 15. puncto 6. e alius
 musus, quos refert e sequitur Salas ubi supra num. 171. P̄ q. qd̄
 hoc ut actus sit simpliciter bonus n̄ sufficit qd̄ tendat in ob̄iectum vnde quod
 bonum, sed requiritur qd̄ in nullo circumstantia tenens se ex parte
 ipsius actus redat eum malum, p̄ e. contingere ob̄iectum e oīo bonum e actu
 rei malum r̄tōe alius circumstantia, v. g. dilectio Dei e qd̄ vnum de
 infinitis Dei affectione h̄t ob̄iectum oīo bonum, p̄ t̄n hic actus e e nocuus
 mea sanctati vel impediit me a negotio e velus meis bene pertractandis,
 e vitio potest exercitium huius actus e culpa venialis hic e magis qui
 idem actus si mihi n̄ noceret nec me impediit n̄ est malus sed oīo bonus
 e honoris, ut ergo actus bonus ex ob̄iecto fuerit malus cum aliis circumstantiis
 n̄ ex ob̄iecto, sed ex alia circumstantia tenente se ex parte ipsius actus.

Ques. adueniente illa circumstantia iam n̄ est idem
 actus, nam tunc est actus malus e vitiosus e n̄ est actus simpliciter e vir-
 tutis infusa, gr̄a e. n̄ conuenit ad actus vitiosos e malos. aliqui
 volunt doctrinam nr̄a sc̄hois extendi etiam ad actus vitiosos Dei
 vnde modo n̄ ut illa affectum dilectio, quam diximus qua h̄o vult Deo
 in oīo clare, h̄c e. n̄ p̄ e culpa actuali etiam veniali, illam a
 dilectionem qua h̄o vult Deo n̄ dupliciter in re gr̄a dicunt qd̄ e
 culpam venialem r̄tōe alius circumstantia. Ita Solus jmo de nat̄
 e gr̄a cap. 22. in 2o corollario, e alij recentiores Thomistae, quos sequitur
 Salas ubi supra num. 169.

Alj idēo negant possibile. ita Vazquez in p̄enti disp. 22
 cap. 4. qd̄ charitas n̄ agit remota teste Paulo j ad Corinth. 13. qua
 p̄t̄na loquendo saltem de malitia foali immoderata e int̄meca,
 de qua n̄ ipse agit, e de dilectione humana magis mihi placet, qd̄
 sicut actus fidei infusa n̄ e e talis, eo qd̄ fides infusa p̄ virtus dilectio-
 nis, ita actus dilectionis humanae n̄ e e magis est charitas infusa
 ut virtus voluntatis, cuius affectio consistit in rectitudine e conformitate
 cum

cum regula raris, neus pfectio illecty conis bit in conformitate cum
obto, etiam a. inter acty malos eo ipso nis difformis regula raris re-
pugnat illi. Et actum virtutis infusa n mltis quam a huius facto ex acti
virtutis fueri infusa.

Sufficiat ergo nobis probare xhoem nrām in actibz
nāalibz. v. g. in actibz quo quis gaudeat de beatitudine. intrinsecalibz
vel de bono proximi, qui acty. Et boni ex obto, adut tñ fieri mali mali-
tia intrinseca quando est prohibiti hic e nune pp, aliq nocumer-
tym qd mhi vel alijs, ex eiusmodi actibus consequeretur, qua prohibi-
tione satis iam pñ acty n est simpliciter ystrosi e honesti sed
virtuosi e inhonesti. Et licet ex parte obti n haberent malitiam vel
inhonestitatem.

Hic doctrine opponit se P. Romingh & lib. j. de
moralitate actuum rymāalium. cap. 3. nam jos negans eo casu fa-
turum eundem actum, qd pcut n pñ a mari medicina ut igna quā hie
e nune e noxia, ita n pcut ex uno motivo honestatis egressu actum
quem hie e nune video e inhonestum. Et tñ me n elucere qum actu
qd ipse acty est honesty, sed qd ipse obto e honestum, e quidem n qum omni
qd obto ut honestum, e qd aliunde acty sit inhonesty, e per consequens
n repugnat elucere actum qd honestatem obiectivam licet videam ab-
unde actum ipsum habere inhonestam formam.

Probetis ex supra dictis qd obto e honestum mhi honestate
obiectiva e e dignum affectu meo qd supra explicatum e, quando a ego n
potm hie e nune licite amare aliq obto illud e dignum, hie e nune meo
affectu, cum n pot licite meus affecty tendere in illud hie e nune. Et tñ
n cognoscitur illud obto ut honestum hie e nune ut honestum in alijs
actum dignis, atq, qd hie e nune n amatur qd honestatem obiectivam quam
hic simpliciter e absolute, sed qd honestatem quam haberes in alijs circumstan-
tis.

Confirmatur e explicatur. qd m m d r a r e. agrot v. g. licet has
me bonitatem proportionatam nra nax e dignam nra affectu, quāto tñ
impertit auctorem necessariam sicut n hō bonitatem obiectivam ad equatā
ne hie e nune e dignum affectu nro. Et eodem modo quāto qd concupiscenti-
epitamentem qd ex parte ipis, acty amor reditur illecty, obto n habet
bonitatem e honestatem obiectivam ad equatam, cum hie e nune nō nra
nra affectu nro.

Et honestatem obiectivam videre in dignitate obiectiva
qua obto ex se e dignum meo affectu hie e nune, n verō in amabilitate, for-
maliter procedente a meo amore qui pot licite ferri in tale obto, me e.
solam movet bonitas tenens se ex parte ipsius obti qd a me, bonitas a.
ipis

ignis amoris non tenet se ex parte obiecti. Et honestas obiectiva tota debet tenere
 se ex parte obiecti, et si debet includere negationem circumstantia male tenentis
 se potest ex parte ignis amoris. fatetur malitiam illam tenentem se
 posse ex parte ignis actus quando cognoscitur sufficere ad hoc ut voluntas
 non amet, sed in bono oportet elicere alium actum reflexum quo nolum amo-
 rem talis obiecti per malitiam ignis amoris, et respectu huius actus reflexivam cir-
 cumstantia illa est malitia amoris. hoc si est obiecta vel est malitia seu in ho-
 nestas obiectiva per quam voluntas fugit obiecta turpe nempe ipsum amorem,
 et eodem modo fugi potest amor reflexus quo velit ipsum amorem bonum per
 bonitatem et honestatem ignis amoris. et verum amor directus obiecti non movetur
 a bonitate filii sui ipsius, sed per se a bonitate tenente se ex parte obiecti
 si solum amat, atque adeo solum attendit ad ignis obiecti bonitatem. potest ergo ma-
 nere tota bonitas obiectiva quam amor respicit in obiecto etiam si ad illam
 circumstantia aliqua mala tenens se ex parte ignis actus, ad huc scilicet
 obiecti haberet totam dignitatem obiectivam et totam amabilitatem pro ve-
 nientem ab obiecto, nec non haberet illam amabilitatem quae denominatur
 extrinseca proveniens a prohibita amoris qui huius est nunc huius veni-
 caria illis obiecti. ad arguendum ergo in forma dicitur distinguendo maiorem
 honestas obiectiva sicut in dignitate tenente se ex parte obiecti scilicet, in dig-
 nitate seu amabilitate proveniente ex prohibita huius ignis amoris
 nego, et sequenter ad arguendum minor eodem modo, tunc non est obiecti dig-
 nitatem nec amore quantum est ex se nego, ob impedimentum tenens se ex
 parte amoris ignis concedo, et ideo negatur sequentia.

Ad confirmandum. Res in eo casu variari bonitatem tenentem
 se ex parte ignis obiecti nam ministras infirmi quando impedit auditionem
 debentem lauri non est bona, quae bonitas vel defectus illius non interius bonitatem
 volitionis, sed tota se tenet ex parte ignis obiecti et ideo est honestas obiectiva;
 et verum in ipso casu circumstantia illa tota se tenet ex parte solius volitionis
 nec potest esse bonitas obiectiva non moveat ex parte obiecti, ut dicitur.

Tunc loquor cum de bonitate et malitia intrinseca seu
 immediata; nunc de bonitate et malitia extrinseca seu mediata quae per ignis
 obiectam actus voluntatis huius ex alio. Dico ergo quod actus bonae bonitatis
 extrinseca potuit eam carere et habere malitiam extrinsecam, et contra
 actus malae malitiae extrinseca potuit eam carere et habere bonitatem extrin-
 secam. hoc scilicet supponit unum actum voluntatis scilicet bonitatem
 vel malitiam propriam potest participare aliam extrinsecam ex alio actu
 voluntatis, hoc modo quo actus potest externa participat moralitatem
 denominationem ab actu interno. quo supposito dicimus quod bonitas
 actus externi, qui nunc est bonae extrinseca per bonitatem volitionis a
 qua procedit, potuit procedere ab alia volitione mala et esse malae extrinsecae;

ita

ita eundem actum voluntatis qui procedit ab alio actu bono, & pro hoc
bonitatem extrinsecam potestet procedere ab actu malo & habere ma-
nitatem extrinsecam. quomodo, a. unq. actus voluntatis pot. conijcere boni-
tatem & malitiam alteri actui eundem voluntatis, & a. unq. actus extrinsecus
ad actus etiam virtutum infusarum, videndum erit disput. sequenti.

SECTIO VII

Utrum malitia moralis contrahatur ex circumstantiis
obiectivis quando ^{faciliter} intenduntur?

Ratio dubitandi e. ex supra dictis, q. in primis negari n. ab h. multa
sunt circumstantia qua etiam n. ^{faciliter} & intentionibus potest referri
deum suam malitiam, nam qui occidit (lesurum v. g. licet n. intendat cir-
cumstantiam sacrilegi, & sacrilegus, & sic de alijs, & hac e. differentia, ut
supra diximus, inter actum bonum & malum, q. ad bonitatem moralem
requiritur a mari bonum q. bonum, ad malitiam vero strahendam suffi-
ciat prore qui id q. malum e. licet n. ametur ^{faciliter} q. malum e. abunde. a.
videtur e. aliqua circumstantia qua n. datur malitiam nisi ^{faciliter} intenda-
tur, inter quas potest vobis nocuementum spirituale, alteri q. sequit. ex meo
peccato, quando v. g. ex peccato unig. altere etiam mouetur ad peccatum, vel
quando aliquis videt alteri furtum, n. e. videtur ibi speciale peccatum
scandali nisi intendatur, item qui interfecit vs. furem n. peccat peccato
dignum peccaret si occideret ex affectu mali alieni, qua videtur e. doctrina
s. Thomae q. 72 art. 9. ad 2um. & 2da 2da q. 53 art. 2. ad 3um. & alibi. di-
cuntis circumstantiam n. transferre, actum ad aliam speciem nisi intenda-
tur quando e. diuersum motiuum.

Propter haec in hoc puncto varia sententia. Quarta
varius fuit, aliquando e. videtur exigit q. circumstantia ad magis sit
directe voluta licet n. sit ^{faciliter} intenta, aliquando t. de 2da q. 53 art.
2. dubij manet & desiderat in hoc magis doceri quam doceri. alij distinguunt
de nocuemento q. sequitur ex opere, a. h. opus bono, vel ex opere secundo um
se malo; in uno casu dicunt dare speciem malitiae, in 2do. a. negant. alij
& contra in imo actus negant e. ut 2do dicunt; authores vtriusq. vtriusq.
vtriusq. salis qui late hanc questionem tractat s. tom. tract. 7. sect. 3. cap. 3.
sect. 9. & 2. tomo tract. 7. s. 2. cap. 5. sect. 35. & apud Vasquez disp. 109. & 110.
q. 2. Vasquez distinguit alio modo de peccatis qua intenus sumantur,
vel qua n. sumantur intenus; de primis dicit n. strahere speciem malitiae
nisi e. circumstantia directe & ^{faciliter} voluta & intenta, eius de 2dis.
hinc infert sacrilegium, furtum, homicidium p. strahi ex circum-
stantia